

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ ธปท. ประจำปี 2564

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) มีการควบคุมภายในตามกรอบมาตรฐานสากล COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organization) ประกอบด้วย

1. สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)
2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
3. กิจกรรมควบคุม (Control Activities)
4. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)
5. กิจกรรมการติดตามผล (Monitoring Activities)

สำหรับการประเมินความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ธปท. ได้กำหนดระเบียบเรื่องการประเมินความเสี่ยงและการควบคุมภายใน (ระเบียบ ธปท. ที่ ท 31/2562) ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 และหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 โดยกำหนดให้ทุกฝ่ายงานใน ธปท. วิเคราะห์ ประเมินความเสี่ยงและการควบคุมภายใน (Control self-assessment : CSA) เป็นประจำทุกปี ซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต โดยพิจารณาโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงจากบุคลากร กระบวนการทำงาน ระบบงาน หรือการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม อาทิ การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ภัยคุกคามใหม่ ๆ และการปฏิบัติตามกฎหมายกฎเกณฑ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง และการดำเนินงานของ ธปท.

ระดับการยอมรับความเสี่ยงด้านทุจริต

ธปท. มีนโยบายการบริหารความเสี่ยง ตามระเบียบ ธปท. ที่ ท 29/2561 เรื่องนโยบายการบริหารความเสี่ยงของธนาคารแห่งประเทศไทย มีการกำหนดระดับการยอมรับความเสี่ยง (Risk Appetite Scale) เพื่อช่วยให้ผู้บริหารและพนักงาน ธปท. ตระหนักถึง ประเภท ลักษณะ และระดับของความเสี่ยงที่ ธปท. ยอมรับได้เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

Low tolerance

High tolerance

สำหรับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ด้านการทุจริตนั้นอยู่ที่ระดับ 0 (Averse) โดย ธปท. จะไม่ยอมรับความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การรับและให้สินบน หรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมในทุกกรณี

ความเสี่ยง	Appetite Scale					Appetite Statement	Over all
	0	1	2	3	4		
4.1 ทุจริต	█					<p>LO การทุจริตในทุกกรณี</p> <p>ไม่ยอมรับความเสี่ยงที่นำไปสู่การทุจริต การรับและให้สินบน การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ของพนักงานและผู้บริหาร ในทุกกรณี</p>	0

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต

ครอบคลุมประเภทความเสี่ยงการทุจริต 3 ด้าน (Function Based) ตามที่กำหนดไว้ในคู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS ดังนี้

1. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
2. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกฯ
3. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง

1. กำหนดประเด็นความเสี่ยงสำคัญที่นำมาประเมิน (Issue Scope)
2. ระบุเหตุการณ์ความเสี่ยง (Risk Event Identification)
3. ระบุกิจกรรมการควบคุมภายในในปัจจุบัน (Existing Control Assessment) และประเมินประสิทธิผลของการควบคุมภายใน (Control Effectiveness Level)
4. ประเมินระดับความเสี่ยง (Residual Risk Assessment)
5. จัดทำรายงานผลการประเมิน (CSA Report)
6. จัดทำแผนปรับปรุงการควบคุมภายใน/ลดความเสี่ยง (Risk Mitigation Plan)
7. รายงานความคืบหน้าผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงเป็นการวัดระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ภายใต้การควบคุมที่มีในปัจจุบัน (Existing Controls) เพื่อกำหนดการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เหมาะสม โดยพิจารณาโอกาส (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ของเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยคำนึงถึงระดับประสิทธิผลของกิจกรรมการควบคุม (Control Effectiveness) ร่วมด้วย โดย ธปท. ได้กำหนดมีแนวทางในการพิจารณาระดับการควบคุม และระดับความเสี่ยงประกอบการประเมิน และระดับความเสี่ยงที่ต้องจัดทำแผน ดังนี้

ตาราง : ระดับการควบคุมภายใน (Control Effective Level)

ระดับ	การควบคุม
A	การควบคุมที่สามารถป้องกัน ลดความเสี่ยงได้อย่างรัดกุม และตรงประเด็น
B	การควบคุมที่สามารถป้องกัน ลดความเสี่ยงที่เป็นสาระสำคัญได้ดี แต่อาจลดความเสี่ยงไม่ได้ทั้งหมด/ การปฏิบัติตามการควบคุมอาจยังมีอุปสรรคบ้าง
C	การควบคุมที่สามารถป้องกัน ลดความเสี่ยงได้ปานกลาง อาจต้องใช้การควบคุมอื่น ๆ เสริมเพื่อให้มั่นใจว่าสามารถจัดการความเสี่ยงได้
D	การควบคุมที่สามารถป้องกัน ลดความเสี่ยงได้น้อย หรือไม่คุ้มค่า/ ไม่ปฏิบัติตามการควบคุมที่มีอยู่

ตาราง : ระดับความเสี่ยง (Risk Control Matrix Assessment)

ระดับความเสี่ยง (Residual Risk Level)	การดำเนินการมาตรการควบคุม
ต่ำ (Low)	ระดับความเสี่ยงที่ กระทบ. ยอมรับได้ มีการควบคุมที่มีประสิทธิภาพแล้ว
ปานกลาง (Medium)	ระดับความเสี่ยงที่ กระทบ. ยอมรับได้ แต่ต้องมีการติดตาม ใ้าระวังมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เป็นไปอย่างเหมาะสม
สูง (High)	ระดับความเสี่ยงที่ กระทบ. ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องวางแผนบริหารจัดการ
สูงมาก (Extreme)	ความเสี่ยงโดยเร็ว/ทันที

ตารางแสดงผลการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	การควบคุมภายในในปัจจุบัน	ระดับความเสี่ยง
1. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่		
1.1 การให้ความช่วยเหลือหรือผ่อนผันให้แก่บุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง การออกหลักเกณฑ์ที่เอื้อประโยชน์	1. การปฏิบัติตามระเบียบ พิธีปฏิบัติ และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณพนักงาน (ข้อบังคับประมวลจริยธรรมฯ) ข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการป้องกันการมีส่วนได้เสียในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ว่า การ พนักงาน และลูกจ้าง (ข้อบังคับว่าด้วยการป้องกันการมีส่วนได้เสียฯ) และคำสั่ง ด้านเสถียรภาพ	Low

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต		การควบคุมภายในในปัจจุบัน	ระดับความเสี่ยง
		<p>สถาบันการเงิน ที่ 1/2562 เรื่อง ข้อประพฤติปฏิบัติของพนักงานสายกำกับสถาบันการเงิน</p> <p>2. การใช้อำนาจพิจารณาถ่วงน้ำหนักตามลำดับขั้นและในรูปแบบขององค์คณะ</p>	
1.2	<p>การนำข้อมูลลับหรือข้อมูลสำคัญของ ธปท./ นิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับ ซึ่งได้รับมาตามอำนาจหน้าที่ไปแสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง</p>	<p>1. กำหนดนโยบายกำกับดูแลข้อมูล (Data Governance Policy) และแนวปฏิบัติในการดูแลข้อมูลสำคัญ เช่น ข้อมูลเศรษฐกิจการเงิน ข้อมูลส่วนบุคคล</p> <p>2. การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และมาตรการรักษาความปลอดภัยข้อมูล เช่น การจัดชั้นความลับ การกำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลและระบบฐานข้อมูล</p> <p>3. พัฒนาระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ป้องกันข้อมูลรั่วไหลสู่ภายนอก (Data Leak Prevention: DLP) โดยกำหนดสิทธิในการส่งข้อมูลไปยังภายนอก เกณฑ์การส่งข้อมูล และมีการติดตามหากมีการละเมิดเกิดขึ้น</p> <p>4. มีการตรวจสอบการคัดลอกข้อมูลที่ผิดปกติโดยฝ่ายงานเทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>5. พนักงานที่รับผิดชอบการกำกับดูแลนิติบุคคลภายใต้การกำกับของ ธปท. ต้องลงนามรับทราบมาตรการรักษาความลับข้อมูลและข้อประพฤติปฏิบัติเฉพาะ และถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด /เมื่อพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ต้องส่งคืนข้อมูลในครอบครอง</p> <p>6. กำหนดแนวปฏิบัติเพิ่มเติมสำหรับพนักงานสายกำกับสถาบันการตามคำสั่ง ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน ที่ 1/2562 เรื่อง ข้อประพฤติปฏิบัติของพนักงานสายกำกับสถาบันการเงิน (เรื่องข้อประพฤติปฏิบัติในเรื่องการรักษาความลับ ข้อมูลลับ และข้อมูลที่ได้จากการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งการไม่เปิดเผยข้อมูลหลังพ้นการเป็นพนักงานสายกำกับสถาบันการเงิน)</p>	Low

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต		การควบคุมภายในในปัจจุบัน	ระดับความเสี่ยง
1.3	การทำงานให้กับองค์กรอื่นที่อาจมีส่วนได้ส่วนเสียกับตำแหน่งหน้าที่เดิมภายหลังการลาออก การเกษียณอายุ หรือการหมดวาระ	คำสั่ง ด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน ที่ 1/2562 เรื่อง ข้อประพฤติปฏิบัติของพนักงานสายกำกับสถาบันการเงิน เรื่องข้อประพฤติปฏิบัติหลังจากพ้นการเป็นพนักงานสายกำกับสถาบันการเงิน (มีการกำหนดหลักเกณฑ์เข้ารับตำแหน่งในสถาบันการเงินหรือองค์กรอื่นที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสายกำกับสถาบันการเงิน)	Low
1.4	การทำงานให้กับองค์กรอื่นที่อาจมีส่วนได้ส่วนเสียกับการดำรงตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ข้อบังคับว่าด้วยการป้องกันการมีส่วนได้เสียฯ (ส่วนที่ 2 การดำรงตำแหน่ง รับจ้าง รับทำงานในสถาบันการเงิน ซึ่งกำหนดให้ ผู้ว่าการ พนักงาน และ ลูกจ้างต้องไม่ดำรงตำแหน่ง รับจ้าง หรือรับทำงานใด ๆ ในสถาบันการเงิน รวมทั้งนิติบุคคลอื่นที่อยู่ภายใต้การกำกับของ ธปท.)	Low
1.5	การรับพนักงานใหม่ แต่งตั้งโยกย้าย มีการเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง หรือเครือญาติ	<ol style="list-style-type: none"> มีการจัดตั้งคณะกรรมการภายใน ธปท. (คณะกรรมการบริหารบุคคล) เพื่อทำหน้าที่ในการวางนโยบายและกลยุทธ์การบริหารงานบุคคลและพัฒนาองค์กร การสรรหาพนักงานใหม่ มีกระบวนการสรรหาที่โปร่งใส มีการสอบข้อเขียน การสอบสัมภาษณ์โดยคณะกรรมการแบบองค์คณะ สำหรับการพิจารณาแต่งตั้งหรือโยกย้ายพนักงาน ดำเนินการในรูปแบบขององค์คณะเช่นกัน มีการกำหนดหลักการ และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การแต่งตั้งพนักงาน กำหนดให้มีการรายงานและเปิดเผยการมีส่วนได้เสียเป็นลายลักษณ์อักษร หากพบว่ามีส่วนได้เสียในการปฏิบัติงาน (ตามข้อบังคับว่าด้วยการป้องกันการมีส่วนได้เสียฯ) 	Low

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	การควบคุมภายในในปัจจุบัน	ระดับความเสี่ยง	
2. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ			
2.1 การบริหารกิจการทั่วไป			
2.1.1	<p>การเบิกค่าใช้จ่าย/ สวัสดิการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าใช้จ่ายเดินทาง ค่าอบรม ค่ารักษาพยาบาล ฯ</p>	<p>1. มีคู่มือการปฏิบัติงานและระบบงานสำหรับผู้ปฏิบัติงาน</p> <p>2. กระบวนการพิจารณาผู้บริหารสอบทานความถูกต้องก่อนการอนุมัติ</p> <p>3. มีกระบวนการตรวจสอบการเบิกค่าใช้จ่ายทุกรายการเพื่อป้องกันการทุจริต</p> <p>4. กำหนดให้พนักงานลาหยุดติดต่อกัน (Mandatory Block Leave) โดยมีการ deactivate user เพื่อไม่ให้สามารถเข้าใช้ระบบงานได้</p> <p>5. กำหนดให้มีการวิเคราะห์ความผิดปกติของรายการ เช่น รายการเบิกที่มีจำนวนมาก ซึ่งจัดทำและวิเคราะห์โดยทีมงานเฉพาะ</p> <p>6. เน้นการใช้บิลเรียกเก็บโดยตรงกับคู่สัญญา แทนการใช้ใบเบิกโดยพนักงาน</p>	Low
2.1.2	<p>การทำธุรกรรมการลงทุน หรือ ธุรกรรมในตลาดเงินโดยอาจเอื้อประโยชน์ให้คู่ค้า หรือไม่ได้พิจารณาอย่างรอบคอบเพียงพอ</p>	<p>1. การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจนระหว่าง Front office/ Middle office/ Back office</p> <p>2. มีการกำหนดเกณฑ์วงเงินสำหรับคู่ค้าแต่ละราย (Counterparty Limit)</p> <p>3. การกำหนดคู่มือปฏิบัติงาน และ Code of Conduct สำหรับผู้ปฏิบัติงาน</p> <p>4. มีการเก็บ record การสนทนากับคู่ค้า</p> <p>5. มีการสอบทานรายการทำธุรกรรมโดยผู้บริหารก่อนส่งรายการให้ Back office</p> <p>6. กำหนดให้พนักงานที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมการลงทุนด้านบริหารเงินสำรองและตลาดเงินลาหยุดติดต่อกัน (Mandatory Block Leave)</p>	Low
2.1.3	<p>ธนบัตรสูญหายระหว่างกระบวนการทำงาน</p>	<p>1. มีการกระหนดยอดจำนวนธนบัตรในแต่ละชั้นงาน และมีผู้บริหารสอบทานความถูกต้อง</p>	Low

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต		การควบคุมภายในในปัจจุบัน	ระดับความเสี่ยง
		2. การกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยและสิทธิการเข้าถึงข้อมูล ทรัพย์สิน และพื้นที่ (Zoning) 3. การใช้ระบบ Access Control ในการควบคุมการเข้าออกพื้นที่ตามสิทธิ 4. การตรวจตรา ตรวจค้นพนักงาน พนักงาน outsource และใช้ระบบกล้อง CCTV ในการตรวจสอบย้อนหลัง 5. มีการหมุนเวียนงาน (Rotation)	
2.2 การจัดซื้อจัดจ้าง			
2.2.1	การกำหนด TOR ในการจัดซื้อจัดจ้าง มีการเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้อง / ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับเจ้าหน้าที่	1. การจัดทำ TOR ให้เหมาะสมกับพัสดุ วิธีการจัดหาแต่ละประเภท และมีกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างสอดคล้องตามที่กฎหมายกำหนด 2. การจัดซื้อจัดจ้าง พิจารณาก่อนกรองในรูปแบบองค์	Low
2.2.2	การตรวจรับพัสดุไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญา หรือ TOR ที่กำหนด	คณะ 3. เจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างมีการหมุนเวียนงานภายใน (Rotation)	Low
2.2.3	มีโอกาสที่เจ้าหน้าที่จะจัดซื้อจัดจ้าง จากผู้ค้าที่รู้จักคุ้นเคยซึ่งอาจเป็นการเอื้อประโยชน์ให้แก่พวกพ้องได้	4. สื่อสารแนวทางการทำงานและข้อควรระวังในการจัดซื้อจัดจ้าง และช่องทางสอบถามปัญหาหรือข้อสงสัยในการจัดซื้อจัดจ้าง	Low
3. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวก			
3.1	การพิจารณาคำขอลักษณะใกล้เคียงกัน แต่มีโอกาที่จะพิจารณาโดยใช้ดุลพินิจที่แตกต่างกัน เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากผู้ยื่นคำขอ	1 มีการจัดทำและเผยแพร่คู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาคำขอ 2 การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน รวมถึงกำหนดกรอบหลักเกณฑ์ในการพิจารณาคำขอให้มีมาตรฐานเดียวกัน และมีระบบฐานข้อมูลสำหรับใช้เปรียบเทียบกับผลการพิจารณาที่ผ่านมา	Low
3.2	การเรียกรับผลประโยชน์จากผู้ยื่นคำขอ เพื่อให้การดำเนินการรวดเร็วขึ้น	3 มีการควบคุมตามลำดับขั้นและนำเสนอคณะอนุกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายและคำ	Low

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	การควบคุมภายในในปัจจุบัน	ระดับความเสี่ยง
	อูทธรณ์ และคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิต พิจารณากรณีต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. และประกาศที่เกี่ยวข้อง 4 กำหนดหลักเกณฑ์เรื่องการไม่รับและให้ทรัพย์สินใน ข้อบังคับประมวลจริยธรรมฯ และข้อบังคับว่าด้วยการ ป้องกันการมีส่วนได้เสียฯ ตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด 5. มีนโยบายและการสื่อสาร no-gift policy แก่ พนักงานและบุคคลภายนอกกรับทราบ 6. มีกระบวนการการแจ้งเบาะแสการทุจริตคอร์รัปชัน (Whistle Blowing)	

สรุปผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

จากการประเมินความเสี่ยงข้างต้น ซึ่งได้มีการรายงานผลการประเมินความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง พบว่าความเสี่ยงการทุจริตของ ธปท. อยู่ในระดับต่ำอย่างต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นการจัดการความเสี่ยง (การควบคุมภายใน) มีความเหมาะสม เพียงพอ มีประสิทธิภาพ สามารถควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับต่ำหรือไม่มีเลยซึ่งยอมรับได้ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการควบคุมภายในสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2561 และตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) อย่างไรก็ตาม ธปท. ให้ความสำคัญกับการป้องกันความเสี่ยงจากการทุจริต นอกจากการกำหนดมาตรการควบคุมภายในเพื่อบริหารความเสี่ยงต่าง ๆ อาทิ การกำหนดนโยบาย ระเบียบ คำสั่งต่าง ๆ และระบบปฏิบัติงานที่รัดกุมแล้วก็ยังได้เสริมสร้างจิตสำนึก และค่านิยมที่ดีในการต่อต้านการทุจริต โดย ธปท. ได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตเพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 3 ดังนี้

แผนบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตของ ธปท.

ธปท. ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้ ธปท. เป็นหนึ่งในองค์กรที่สาธารณชนให้ความเชื่อมั่นที่สุด ได้กำหนดมาตรการและการดำเนินการในการบริหารความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ตั้งแต่การสร้างจิตสำนึก ค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต และส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตนที่ดี โดยกำหนดเป็นนโยบาย และมีระเบียบว่าด้วยข้อบังคับประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ข้อบังคับว่าด้วยการป้องกันการมีส่วนได้เสียจากการปฏิบัติหน้าที่

รวมถึงมีคู่มือปฏิบัติงาน สำหรับพนักงาน และเผยแพร่ให้บุคคลภายนอกได้รับทราบและขอความร่วมมือให้องค์กร ภายใต้อำนาจของ ธปท. งดเว้นการให้ของขวัญแก่ผู้บริหารและพนักงานในเทศกาลต่าง ๆ

ในปี 2564 ธปท. ได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ดังนี้

1. ปรับข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณพนักงานให้สอดคล้อง กับ พ.ร.บ. มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 และระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานจริยธรรมว่าด้วย หลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของ หน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2563
2. จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตของ ธปท. ปี 2564 และให้มีการรายงานผลการติดตามการ ดำเนินการเป็นประจำตามรอบระยะเวลาที่กำหนด
3. กำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตปี 2564 และมีการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต
4. เข้าร่วมโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปี งบประมาณ 2564
5. จัดทำเจตจำนงของผู้ว่าการคนปัจจุบันฉบับใหม่เพื่อส่งเสริมให้มีการปฏิบัติหน้าที่อย่างโปร่งใส เป็นธรรม ตลอดจนป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
6. ส่งเสริมการรับรู้หลักธรรมาภิบาลบนหลักการธนาคารกลาง และนำไปสู่ภาคปฏิบัติ (CG in Practices)
7. จัดทำและสื่อสารระบบป้องกันข้อมูลสำคัญรั่วไหล (Data Leak Prevention : DLP) กำหนดสิทธิในการ ส่งข้อมูลไปยังภายนอก เกณฑ์การส่งข้อมูล และระบบติดตามเมื่อมีการละเมิด/ทุจริตด้านข้อมูล
8. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ตรวจสอบข้อมูลบุคคลหรือนิติบุคคลซึ่งมีส่วนได้เสียกับ ธปท. เพื่อ อำนวยความสะดวกให้แก่คณะกรรมการของ ธปท. ใช้ในการสืบค้นข้อมูล
9. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) สำหรับรายงานการซื้อขายหลักทรัพย์ให้กับพนักงาน รวมทั้ง สื่อสารให้เข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการรายงาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ดูแล ตรวจสอบ การ ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส หลีกเลี่ยงการมีส่วนได้เสียในการปฏิบัติหน้าที่
10. ประชาสัมพันธ์หลักการสำคัญของ พ.ร.บ.จัดซื้อจัดจ้างและแนวทางการดำเนินงานของ ธปท. และสร้าง ความตระหนักในการบริหารความเสี่ยงงานจัดซื้อจัดจ้างให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องจากปีก่อน ๆ